

(i København Kvarter)
eller (i de sønderjydske Lands-
dele) Bd. og Bl. i Ting-
bogen, Art. Nr., Ejerlav,
Sogn.

marie Sogn.

Anmelderens Navn og Bopæl (Kontor):

Fredningsnævnet for Bornholms Amt.

139-04-8

Stempel: Kr. Øre

U d s k r i f t

a f

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Bornholms Amt.

-----000-----

har 1934 den 11^e Juni afsagdes af Fredningsnævnet følgende

K e n d e l s e :

Fra Naturfredningskomiteen for Bornholm har Naturfredningsnævnet modtaget Anmodning om at frede Kyststrækningen i Østermarie Sogn fra Ove Romers Ejendom Matr.Nr.21b af Østermarie til Søren Christian Julius Hjorths Ejendom Matr.Nr.91 og 92a af Østermarie, begge disse Ejendomme incl., saaledes at det bestemmes, at Bebyggelse ikke maa finde Sted paa Strandsiden af den langs Kysten førende "Redningssti".

Sagen har været forelagt Naturfredningsraadet, der i Skrivelse af 5^e Maj 1934 har udtalt, at Raadet maa anse en Fredning af denne Strækning for at være af betydelig videnskabelig Interesse, og efter at dette i Skrivelsen nærmere er begrundet, hedder det:

" De videnskabelige Interesser ved denne Fredning vil naturligvis kræve Fredningen udstrakt til den størst mulige Del af Arealet. Dog maa man fremhæve, at der ikke knytter sig nogen videnskabelig Interesse til Fredningen af Kyststrækningen i selve Ypnasted, d. v. s. fra Skuespiller Luthers Hus og til den sydligste Gaard i Ypnasted. Derimod vil det være af den største Betydning, at Fredningen kommer til at omfatte Forbud mod yderligere Bebyggelse, opdyrkning og ukontrolleret Hugst for hele den øvrige Del af den nævnte Kyststrækning mellem Redningsstien og Havet. Det vil naturligtvis, set fra et naturvidenskabeligt Standpunkt, være ønskeligt, at Fredningen overhovedet omfattede hele det skovbevoksede Parti, altsaa ogsaa den Del, der ligger indenfor

"Redningsstien, men Raadet indser vel, at det i økonomisk Henseende vil være vanskeligt at gennemføre dette. Man skal dog fra Raadets Side paapege, at det af naturvidenskabelige Grunde vil være overordentligt ønskeligt, hvis Fredningen længe med et eller to af Bækløbene kunde strækkes et Stykke ind i Landet. Man vil ogsaa fra Raadets Side faa Betænkkeligheder ved, at Teltslagning tillades i den eventuelt fredede Del af Kratskoven, uerimod vil der ikke være nogen Grund til at hindre almindelig Færdsel."

Nævnet, der paa et overensstemmende med Naturfredningslovens § 8 indvarslet Møde har taget Kyststrækningen i Øjesyn, finder at denne, der for en meget stor Del bestaar af Klippepartier af overordentlig Skønhed og Ejendommelighed, har væsentlig Betydning for Almenheden, og at den saavel af denne Grund som af de af Naturfredningsraadet anførte naturvidenskabelige Hensyn bør underkastes Fredningsbestemmelser af nedennævnte Art. Nævnet finder dog, at største Delen af den af Naturfredningsraadet nævnte Strækning i Ypnasted bør undtages fra Fredningen, og at endvidere Ejendommen Matr.Nr.25h, tilhørende Dr.med. Ejnar Sylvest bør undtages, idet denne Ejendom allesteds er fredet ved Navnets Kendelse af 15^e Oktober 1933.

Fredningen maa herefter omfatte følgende Ejendomme i Østermarie:

- Matr.Nr.21b, tilhørende Ove Rømer, L.S.
- 200.2156 "Vel" 22k, 22l, 22o, 22p, 22q, og 22r, tilhørende C. Campbell Mc
Callum,
- 200.2157 " " 22i, tilhørende Markus Valdemar Jørgensen, L.S.
- 200.2158 " " 22h, tilhørende Laurits Mathias Andersen, L.S.
- 200.2159 " " 24a og 24d, tilhørende Conrad Karl Kofoed, L.S.
- 200.2160 " " 25a og b, tilhørende Lars Peter Schou eller nu hans Enke
Fru Helga Schou, L.S.
- 200.2161 " " 26h, tilhørende Hans Harald Hansen,
- " " 26a, tilhørende Johannes Hansen, L.S.
- " 2162 " " 26g, tilhørende Albert Luther,
- 200.2163 " " 27o, tilhørende Jens Jacob Hansen, L.S.
- 200.2164 " " 31g og 76h, tilhørende Mathias Peter Svendsen, L.S.
- 200.2165 " " 91 og 92a, tilhørende Søren Chr. Julius Hjorth, L.S.

For det Areal af disse Ejendomme, der ligger paa Strandsiden

af Redningsstien, vil der være at træffe følgende Bestemmelser:

1. Arealet skal bevares i sin naturlige Tilstand; der maa saaledes ikke foretages Opdyrkning eller Bebyggelse - heller ikke Bebyggelse med Skure, Boder e. lign.; de paa Arealet værende Klipper og Sten maa ikke spranges eller tilintetgøres.
2. Paa Arealet maa ikke foretages Hugst, hverken til Salg eller til Ejernes eget Brug, uden Tilladelse af Landbrugsministeriets Tilsynsførende med de private Skove i Bornholms Amt, og Ejerne skal i det hele med Hensyn til Hugning, Grenekapning og Bortrydning samt med Hensyn til Nyplantning til Erstatning for tilladt Hugst i enhver Henseende rette sig efter de Forskrifter, der maatte blive givne af nævnte Tilsynsførende.
3. Færdsel paa og over Arealet skal være tilladt gaaende Personer, der dog skal rette sig efter de af de respektive Ejere til enhver Tid givne Anordninger sigtende til at bevare Ro, Orden og Husfred.
4. Teltslagning og Baaltanding paa Arealet skal være forbudt.
5. Paataleret har Naturfredningsnævnet for Bornholms Amt samt Danmarks Naturfredningsforening.

Foranstaaende Bestemmelser skal ikke være til Hinder for, at de Bygninger, der nu findes paa Arealet, bevares, og at de Arealer, der er opdyrkede som Haver eller som Agerjord, vedbliver at være opdyrkede, men yderligere Bebyggelse eller Udvidelse af de opdyrkede Arealer skal være forbudt. Posterne 2 og 3 skal ikke være gældende for Haver, der nu er indhegnede, og for Agerjord, og Beboerne af de Huse, der nu ligger paa Arealet, skal have Ret til at slaa Telt og tænde Baal paa deres egen Grund.

Fra Fredningen indrømmes følgende Undtagelser:

Det tillades Ove Rømer, over hvis Gaardsplads Redningsstien fører, at anbringe en med muret eller cementeret Kant forsynet Mødding og en Aillebeholder paa Strandsiden af Redningsstien. Ligeledes tillades det ham - mod at fjerne det Hønseshus, han nu har liggende paa Strandsiden af Redningsstien - at anbringe et Hønseshus i en Sænkning mellem Klipperne paa Strandsiden af Stien, dog saaledes, at Naturfredningsnævnet skal godkende Stedet, forinden Hønseshuset opføres.

Det tillades Laurits Mathias Andersen, hvis Bygninger ligger paa begge Sider af Redningsstien, at bygge en Lange paa Strandsiden af Sti-

en i Forbindelse med den Lønge, som findes der.

Det tillades Hans Harald Hansen at opføre et Beboelseshus paa det Sted lige ved Redningsstien, hvor han nu har staaende et Hønschus. Opførelsen maa dog ikke paabegyndes, før Naturfredningsnævnet har godkendt Tegninger til Huset og Byggegrundens nøjagtige Beliggenhed.

De anførte Undtagelsesbestemmelser skal kun være gældende for Rømer, Andersen og Hansen personlig, ikke for senere Ejere; saadanne maa eventuelt hos Fredningsnævnet søge Tilladelse.

For den Mathias Peter Svendsen tilhørende Ejendom Matr.Nr. 31c og 76h indskrænkes Fredningen til at gælde det Areal, der ligger øst for en Linie, der drages fra Redningsstien til Havet parallelt med den østre Gavl paa Svendsens Ejendom og i Afstand af 35 m. øst for denne. Den Del af det tilbagevarende Areal, der ligger mellem Havet og den Linie, der danner Nordgrænsen for den til Revisor Arnberg solgte Byggegrund, maa dog ikke bebygges, og der forbeholdes Offentligheden Adgang til at færdes mellem Havet og denne Linie.

I Anledning af Naturfredningsraadets Udtalelse om det ønskelige i, at Fredningen langs med 1 eller 2 af Bakløbene strækkes et Stykke ind i Landet, bemærkes, at det for Nævnet er oplyst, at en ikke ubetydelig Skovstrækning paa Matr.Nr. 25a, 25g og 25h omfattende et Bakløb er undergivet Fredskovforpligtelse, og at Nævnet herefter ikke finder tilstrækkelig Grund til at forestage yderligere med Hensyn til Fredning langs Bakløbene.

De fleste af Ejerne har for Nævnet nedlagt Paastand om Erstatning og fra adskillige Panthaveres Side er der nedlagt Paastand om, at eventuelle Erstatningsbeløb udbetales til dem.

Nævnet finder, at Erstatning vil være at yde paa nedennevnte Maade. Der er herved navnlig henset til de Muligheder, der vilde være for at sælge Byggegrunde paa Arealet, hvis det ikke blev fredet, men der er paa den anden Side ogsaa henset til, at de Byggegrunde, der findes paa Landsiden af Redningsstien, maa antages at stige i Værdi ved Fredningen.

Erstatning vil være at udrede saaledes:

Matr.Nr. 21b: Erstatning udbetales til Ejeren O. Rømer med . . . Kr. 40 .-

" " 22k m. fl.: Erstatning vil ikke være at yde, idet Ejeren har

Sommerhus liggende paa Strandsiden af Redningsstien, og

og idet Ejendommens Værdi maa antages at vilde stige ved Fredning af hele Kyststrækningen.

- Matr.Nr.22i: Erstatning ydes og udbetales til ~~Ejeren Laurits Mathias Andersen med~~ 3' Panthaver Svaneke Bank med . . . Kr.100.-
- " " 22h: Erstatning udbetales til Ejeren Laurits Mathias Andersen med . . . " 200.-
- " " 24a og d: Erstatning ydes med . . . " 1200.- der udbetales med Halvdelen til 3' Panthaver Aakirkeby Bank og Halvdelen til 4' Panthaver H, N. Kofoed, Bjerregaard.
- " " 25a og b: Erstatning vil ikke være at yde, idet Fredningen antages at være til Fordel for Ejendommen, hvorpaa drives Hotel i Sommermaanederne.
- " " 26b: Erstatning ydes med Kr.600.- der udbetales med Halvdelen til Ejeren Hans Harsld Hansen og Halvdelen til 2' Panthaver K. O. Larsen.
- " " 26a: Erstatning udbetales til Ejeren Johannes Hansen med Kr.800.-
- " " 26g: Erstatning ydes ikke af tilsvarende Grunde som ved Matr. Nr.22k anført.
- " " 27g: Erstatning ydes med Kr.300.- der udbetales med Halvdelen til hver af de sideordnede Panthavere Frida M. K. Kofoed og Jens A.K. Kofoed.
- " " 31c og 76h: Erstatning udbetales til Ejeren Mathias P. Svendsen med Kr.1600.-
- " " 91 og 92a: Erstatning ydes med Kr.2200.- der udbetales med Halvdelen til Ejeren Søren Chr. Julius Hjorth og Halvdelen til 2' Panthaver Svaneke Bank.

Da Navnet finder, at Fredningen har Betydning for hele Landet, idet Strækningen hvert Aar befærdes af et stort antal Turister fra alle Dele af Landet; vil det i Medfør af Fredningslovens § 13 være at bestemme, at Erstatningen skal udredes med 2/3 af Statskassen og 1/3 af Bornholms Amtsfond.

T h i b e s t e m m e s :

Det Areal af de foran anførte Ejendomme i Østermarie Sogn, der ligger paa Strandsiden af Redningsstien, bør fredes, og Erstatning

Mtr. Nr., Ejerlav, Sogn: 21 b mfl., Øster-
(i København Kvarter) marie Sogn.
eller (i de sønderjydske Lands-
dele) Bd. og Bl. i Ting-
bogen, Art. Nr., Ejerlav,
Sogn.

Akt: Skab Nr.
(Udfyldes af Dommerkontoret)

Anmelderens Navn og Bopæl (Kontor):

Fredningsnævnet for Bornholms Amt.

Stempel: Kr. Øre

U d s k r i f t

a f

Overfredningsnævnets Kendelsesprotokol.

Aar 1935 den 6^e Juli afsagdes Overfredningsnævnet paa Grund-
lag af mundtlig og skriftlig Votering følgende

K e n d e l s e

i Sagen 196/34 om Fredning af Arealer ved Østermarie paa Bornholm.

Den af Fredningsnævnet for Bornholms Amtsrådsreds den 11^e Juni
1934 afsagte Kendelse er forelagt Overfredningsnævnet i Medfør af
Naturfredningslovens § 16. Kendelsen er derhos indanket af Enkefru
Helga Schou som Ejer af Ejendommen Matr.Nr.25a og b af Østermarie
Sogn med Paastand om en Erstatning af 1000 Kr.

Overfredningsnævnet har den 22^e Juni 1935 besigtiget de af Ken-
delsen omfattede Arealer og har herunder ført Forhandlinger med for-
nævnte Fru Schou samt med enkelte andre Lodsejere.

Under Forhandlingen har Fru Schou gentaget sin Paastand om en
Erstatning af 1.000 Kr., men har samtidig erklæret, at hun - saa-
fremt hendes Paastand ikke tages til Følge - dog ikke ønsker Sagen
forelagt for Taksationskommissionen.

Overfredningsnævnet kan i det væsentlige tiltræde de i Fred-
ningsnævnets Kendelse anførte Betragtninger, og Kendelsen vil der-
for være at stadfæste, dog saaledes at der i Overensstemmelse med
de under Forhandlingen fremsatte Ønsker sker den Ændring,
at det tillades samtlige Lodsejere at tage Sten fra Stranden til
eget Brug,

at det tillades Ejeren af Matr.Nr.26b af Østermarie, Hans Harald
Hansen, at opføre et Hønsehus paa Ejendommen efter Nævnets nær-
mere Godkendelse af Beliggenheden, og

at det tillades

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

Ar 1976, den 29. september, afsagde overfredningsnævnet følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

til overfredningsnævnets kendelse af 6. juli 1935 (Ofn.196/34) om fredning af arealer ved Østermarie på Bornholm.

Overfredningsnævnet har foretaget besigtigelse af matr.nr. 26 b og 26 i, Østermarie sogn, den 6. maj 1976 og herefter besluttet, at kendelsen ikke er til hinder for nedenfor anførte forhold.

Til berigtigelse af overfredningsnævnets kendelse af 6. juli 1935, jfr. protokoludskrift af overfredningsnævnets møde den 22. juni 1935 er det tilladt at spærre den private adgangsvej fra Redningsstien til sommerhuset på matr.nr. 26 i, Østermarie sogn. Matr.nr. 26 i er i 1955 udstykket af matr.nr. 26 b, sammesteds. I forbindelse hermed tillades en låge der kan aflåses ved indkørslen fra denne adgangsvej til ejendommen matr.nr. 26 i, sammesteds.

Ved overfredningsnævnets tillægskendelse tillades bibeholdelse af følgende bebyggelse, hegn m.v. på matr.nr. 26 i og 26 b:

- 1) Et redskabsskur opført i 1951 på ca. 10 m² af natursten placeret øst for sommerhuset på matr.nr. 26 i. Ved fredningens gennemførelse fandtes en omvendt båd (skur), en lille toiletbygning på samme sted samt vest herfor et lille træskur på ca. 5 m²; disse bygninger er fjernet.

- 2) Et stengærde formentlig opsat i 1969-70 søværts sommerhuset på matr.nr. 26 i og afgrænsende haven, samt et raftehegn vest for sommerhuset - begge hegn er opsat til erstatning for ældre hegn.
- 3) Et mindre havneanlæg, hvortil retablering og delvis udbygning er foretaget så sent som i 1960'erne på matr.nr. 26 i og 26 b, samt et skur til fiskeredskaber, mast og bom til ophejsning af både.
- 4) Et ældre træudhus ved østskellet af matr.nr. 26 b. Der er efter overfredningsnævnets beslutning herved sket opfyldelse af den ved kendelse af 6. juli 1935 omhandlede principielle tilladelse til opførelse af et hønsehus på ejendommen matr.nr. 26 b.

Overfredningsnævnet har derimod besluttet ikke at tillade bibeholdelse af følgende bebyggelser og hegn, der skal fjernes.

- a) Et træudhus ved vestskellet af matr.nr. 26 i.
- b) Et lægtehegn med låge opført i 1970-71, der er til hinder for den offentlige adgang på de arealer, der på kendelsens tidspunkt den 6. juli 1935 ikke var have eller dyrket som agerjord beliggende søværts stengærdet til kysten, og hvortil der er offentlig adgang ad den fra Redningsstien førende klippesti til kysten over matr.nr. 26 b.
- c) Et redskabsskur med halvtag beliggende vest for sommerhuset på matr.nr. 26 b. Det tillades at opføre et halvtag ved sommerhusets nordgavl.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

Birthe Andersen

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

Ar 1978, den 15. juni , afsagde overfredningsnævnet følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

til overfredningsnævnets kendelse af 6. juli 1935 om fredning af arealer ved Østermarie på Bornholm (sag nr. 196-1/34-78).

Idet det lægges til grund, at der med opførelsen af den bygning (træhus på støbt fundament), som ligger på ejendommen matr.nr. 26 i, Østermarie sogn, ved ejendommens vestskel mod vejen til kysten, er sket en udnyttelse af den principielle tilladelse i henhold til kendelsen af 6. juli 1935 til opførelse af et hønsehus på ejendommen matr.nr. 26 b, sstds., bestemmes, at fredningen - uanset overfredningsnævnets tillægskendelse af 29. september 1976 - ikke skal være til hinder for, at bygningen bibeholdes og anvendes til også andre udhusformål, hvorimod bygningens omdannelse eller anvendelse til beboelse, herunder som gæstehus, ikke kan tillades.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

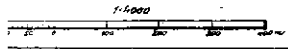

Morten Palle Hansen.

Tradringsgrænser
 ———— Kongsgrænser
 ———— Landsgrænser
 Tradringsgrænserne er bestemte ved det
 Statistiske Kjønskab fra 1872.
 Kongsgrænserne er bestemte ved
 Landkortet af 1872.

Terrain of
 Oster Maria Sogn
 Oster Herred
 Borscholen Amt.
 Udfærdiget April 1884
 Direktores for Matrikalkontoret
 H. Willem
 N.

127 1925

ANA 32 SE 127-04-11